

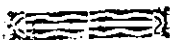

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG-
BÖNEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

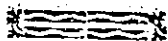
Indult BÉTSBÖL Szeredán 22. Aprilisben 1789.

B É T S.

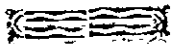
Ezen hónapnak 13-dikán 14-dikére virradolag igen nagy köhögés érkezék ő Felségére, melyet — — Vérhányás követe, mindazáltal más-nap valamennyire jobbotskán érzi vala ő Felsége magát és tsendesen tölté-el ezen napot. — 15-dikben megint rá-jött a' vér-hányás, — — — — — a' honnan — Minthogy ezen szomorú nyavallya veszedelmes következeseket hozhatta maga után, 16-dikban azt kíváná ő Felsége, hogy az Ur' Vatsorája Sákrámentuma nyilvánáságo-

son szolgáltatnék-ki számára. Ezen alkalmatossággal tehát 10-edfél órakor az egész N. M. Testőrző Seregnek parádérozása mellett, a' fő Hertzegnek és Hertzegnének, minden Ministereknek és titkos Tanátsofoknak, minden Kamarás Uraknak, külső Ministereknek, Dámáknak, Gavalléroknak és az egész első Nemess Rendnek tolyongó fokoságától kísértetvén, az Udvari Templomból a' Szentség ugyan tsak az Udvari Pap által, ő Felségéhez vitetteték, és mindeneknek szemek láttára a' Szent Sákramentommal éle. Tsak képzelhetik az Erd. Olvasók! ezen hirtelen, véletlen és nyilván esett történet, mely nagy rémülést okozott ezen környülállásokban Bétsben! Már 2 óra alatt semmit nem hal vala az ember az egész Publikum szájából tsak ezt: A' Külső Követek és Ministerek leg-ottan kettőzött *Staféták* és Kurirokat küldének a' magok Udvaraikhoz — és azt állítják a' figyelmetesebb Politikusok, hogy az nap 60 egynéhány *Staféták* és Kurirok indúltanak volna-ki Bétsből, ha tsak a' határ-széleken meg-nem tartóztatának. 9-óra után lett nyilvánosságossá ő Felségének ezen szándéka, már 10-órától fogva 11-ig egynéhány Kurirok és *Staféták* útban vóltanak. Nekünk-is egy Kabinét Kurirunk N. M. K. Testőrző Had. *Bernát* Ur Florentziában indúla leg-ottan; de fájdalom! mindenek azt állítják, hogy *Leopold* Hertzeg-is olly nyavalyás vólna, hogy éppen nem útozhatna, Hites Hertzegnéje pedig éppen ezen Vérhányásban mondatik lenni; kinek életéről-is hasonlóképpen kezdettének kételkedni, és ezt mondják lenni okának, hogy eddig-is ezen Nagy Hertzeg Bétsben nem jelenhetett-meg. — Még az nap, mely nap

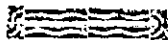
ő Felsége a' Szent Sákramentommal élt, meg-szünt valamennyire a' Vérhányás, és ő Felsége íráshoz kezdett, melyet midőn az ő Felsége Orvalsa álmétkodva szemlélné, így szólította meg ő Felségét: „ Felséges Uram! az Istenért s. i.! Rendelési kell tennem, monda ő Felsége; rendnélkül nem hagyhatam a' Birodalmot; 's már az-óltától fogva-is egy-néhányszor írt; de a' mint mondják, már most jobbotskán érzi magát, és a' Vérhányás-is szünt. — Azt a' siralmat és keserűséget, melyben a' jelenvaló időben *Ferentz* fő Hertzeg, és *Ersébeth* Hertzég Afzszony találtnak, nem lehet ki-mondani. Az nap dél-előtt az egész Várofi és külső-várofi Templomokban 3 napi közönséges Könyörgések rendeltetének, és minden búzgó sziv az ő Felsége meg-maradásáért foházkodik vala. — 16-dikban tehát jobbotskán kezdett ő Felsége lenni; 17-dikben tsendes éjtzakája vala, és reggelre sokkal jobban érzé magát a' Beteg. Ezen könnyebbülés egészízen Szombaton reggelig tartá, a' midőn ő Felsége észre-vehető-képpen meg-könnyebbültnek lenni mondaték, és az alatt már egy-néhányszor-is írt; sőt már Vasárnap minden Templomban *Te Deum Laudamus*-is énekeltének; — — — az egészségnek és betegségnek Ura mit végezett legyen? azt edgyikünk sem tudjuk. — F. M. G. *Hadik* a' leg-frissebb egészségben vagyon Bétsben; de F. M. B. *Laudon* tsak ollyan mint a' nyár-levél; leg-állandóbb egészsége, a' min magától hallattnak lenni hirtelik, alig tart 24-órát.

Nem régiben egy bizonyos helyen így szólatt; „En az én utolsó órámat is Hazámpak és Fejedelmeknek fel-áldozni kész vagyok; de azt már érzem magában, hogy ha én a' Táborhoz le-megyek is, onnan igen bajfalon fogok visszajöni. Midőn ezen szomorú környülállásokot látjuk; ugyan ki-vólna az, ki békeiséget ne ohojtana? és ne hinné azt, hogy ennek meg-szerzésében most leg-nagyobbban munkálódnak. — *Laxenburgban* az ő Felsége nyári mulató Várában készítettnek az alkalmatóságok az ő Felsége számára, és ha jobbjótskán találna lenni ide fogná magát ki-vitettetni. — A' *Tsászári Királyi Palotákból* a' Vár-fokra egy hid készítettik, mellyen az Udvarból egyenesen ki-lehessen a' *Bástyákra* jöni: és már ez egynéhány napoktól fogva munkában vagon.

Pofony. — Ezen hónapnak 15-dikén Gróf *Monyarokereki* idősbb *Erdödi N. János* Ur ő Excellenciája, *Városd Várolsának*, nem külömben az ugy nevezett *Montis Claudii-nak* örökös Kapitánnya, *Városd-Vármegyének* örökös Fő-Ispánnya, *Szent Istvánnak* Nagy Keresztes Vitéze s. t. életének 66-dik esztendejében, egy nyavallyáit hirtelen követő *Guttaütésben* meg-hala.

M. Vásárhely. 6-dik Apr. „, Kedves Kurirom! Mig emberhez illőbb Tudósításomat vehetnéd, Levelem olvasásától meg-ne retteny! A' múlt héten a' *Küküllő-Vármegyei V. Szolga-Birót Csató Gábor* Urat, azt a' nevezetes mulattságos tréfájú embert, a' Felesége, ki *Czerjék* Leány vala, éjtzakánál idején a' tselédjeivel meg-ölette, és azután a' *Küküllő-*

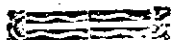

Küllőbő vettette; a' hól egy Keze-nélkül öfzve-rod-
tott fővel találtaték-meg. Mitekutánná ennek el-fo-
gott Tselédjeit kemény Vallatásra húzták volna; az
égész dolgot meg-vallották, 's máf most mind Fē-
lesége, mind Tselédjei M. Vásáthelyt vagynak fog-
va, 's várják az igazság' kezéből a' jutalmat. Ez
a' *Csató*, kinek most ezen szomorú halála történék;
ez-előtt minlegy 7 — 8 éftendőkkal *Ó-Lapádon* a'
maga tulajdon Ref: Prédikátorát tsak azért, hogy
szekerekével egy széna-süven kereksztül ment vólt;
lántzra tette; 's harmad napig tartotta a' Biró-há-
zánál. Ezen dolgot *Csató K * P — ral* tselekedte
vala — 's mitsoda *Satisfactiót* nyére a' Prédikátor?
azt: hogy Szantsalba vivék Lapádról. — *A' büñ*
után sántikáló büntetés elől ritká gonosztévo szulad-
hat-el!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Elegycs Történetek.

Ha némely mostani történetekre figyelmezzünk,
nem tudjuk nevéssük-é azokat, vagy mérgelődjünk
azokért másokra. — Bé-megy a' napokban egy ka-
tona *P * ** a' Várofi Plébánushoz, 's azon kéri a'
Papt; hogy az ő Szeretőjét, ki már régtől fogva
ötet véfzedelmes dolgokra öztönözi keményen in-
téné-meg, ne-hogy utóljára-is rosz kerekedjék-ki a'
dologból. A' Plébánus, mint kegyes ember, hívá-
tala-szerint való kötelelséginek tartotta ezen dolgot
mágará vállalni — s' a' kat. azt fogodja, hogy ő ma-
ga hozzá fogná vezetni a' Leányt. Ezzel el-megy a'
katona a' Paptól, 's bé-áll egy Ezüst-műveshez, 's
azt mondja átnak, hogy ezen 's ezen Plébánus Ur

azért küldött, hogy küldjön kegyelmed 6 pár ezüst nyelű késeket és villákat hozzája, meg-izenvén az árrát, és leg-ottan ki fogja fizetni. Az Ezüst-müves ki-vállagatja a' jóvát az ezüst-nyelű késeknek, és a' szolgáját el-küldi vélek a' Plébánushoz, kit a' katona vezet vala addig. A' Plébánus Tornáttzában meg-állanak, 's mond a' katona, hogy várakoznék a' Leány, a' mig ő a' késeket bé-vinné a' Paphoz. E' várakozik itten, a' katona pedig benn mondja a' Plébánusnak: Uram itt a' Leány! én el-men-nyek, hogy ne-is találkozhasunk edgyütt, ezen az ajton; a' Tisztelendő Ur hiva-sa-bé, és keményen dorgálja-meg. A' Plébánus maga bé-szollítja a' Leányt, egy különös szobába viszi, és keményen kezdi leg-előbb-is dorgálni. A' szegény együgyü szolgáló tsak bámúl a' dolgon. Végre amidőn a' Plébánus el-végzené a' dorgálást, 's még-is pénzt nem akarna adni, kérni kezdi a' szolgáló a' kések árrát — tsak ekkor bámúl-el a' Plébánus mit tselekedett a' katona, ki a' dorgálás alatt ugy el-tünt, hogy máig sem tudatik ki-vólt. — Az efféle történetek vagy előbb, vagy utóbb mind világofságra szokta-nak jöni — ugyan is — Az az ifjú Ur, ki a' múlt hetekben Bétsben a' *Fejér-ökör* Vendég-fogadóban (Magyar Kurir XXIX. lap 367) azon nevezetes vásári játékot jád-zodta, már kézben vagyon — 14-dikén ezen hónapnak, éppen árúlja vala a' 'Sidók-nak Posonyban ezen drága köves jofzágokat akkor, mikor az utánna bota-sátott Levél meg-érkezék ide, és rajta találtaték; kit a' maga Buda-felé szándé-kazó útjából kötve hozának-viszza Bétsbe. — Ez egy

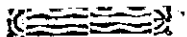

egy Bétsi derék Familiából való gaz-ember. G — r, mindene elég vólt, mig el-nem tékozólta, — — — — — Már most várja azt, a' mire meg-szolgált. Az ilyen gaz-embernek tsak az Attyafiait lehet fajnálni.

Elegyes Tudóstitások.

A' mely hajók most a' Dunán szüntelen le-mennek, és a' hadi-készületeket meg-szűnés-nélkül költetetik; mit? mennyit? és hová? azt nekünk fokvólna meg-irni. Elég azt irnunk rövideden, hogy a' hadi-dolgok meg-szűnés nélkül valók — a' békeség pedig meg-szűnés nélkül dolgoztatik.

Egy Erdélyi Levél szóról szóra. — Ujságúl tsak ezeket irhatom: „ Az idő már ki-nyilván, nálunk a' fák, füvek és vetések mindenütt épek és igen szépek; a' szép búzának vékája Kolosvárt 40 kr. 1 tyúkért 17 krt kérnek; a' marha-hús 6 kr., és a' búzán-kivül minden draga. Bétsbben-is tsak 6 kr. a' marha-húsnak fontja. — Hertzeg *Hohenlohé* az ujj Komendérazó meg-kérdeztetvén egykor, miért nem megyen el a' Szebeni Bálba? azt felelte: nappal dolgozom, éjjel pedig alúszom. Ezen ujj Vezérünk igen kevesset jár az útban ebéd és vatso-ra után, Sonkát és Kenyeret viszen magával, és azzal szokott az útan élni. (*Laudon-is* le-küldött a' maga számára vagy 50 Sonkát és füstös nyelvet a' Táborhoz.) — Ezen Vezér minekutánna az Erdélyi széleket meg-járta vólna, azt mondotta: hogy a' Törököknek vagy esze, vagy akaratja nem vólt tavaly Erdélybe bé-jöni; mert ezt igen könnyen vég.

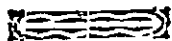
véghez vihette volna: A' mondatik, hogy már most még 20 — 30-ezer fegyveres embert innál ő Fellegétől, hogy Erdélyt épségben meg-tarthassa. Szereti, a' mint egy érdemes Magyar Gavallér Húszár Kapitány írja a' Magyar — de kivált a' Húszár katonát. — Igaz-é nem é, itt azt hirtelik, hogy a' Török-szomszéd H. *Köbürgöt* el-rekesztette volna az itt való Erdélyi Tábortól, és már nem lehetne közösülések. — Még eddig a' havafokon volt hó miatt semmi nevezetes véres mozdulások nem eshetének; ezután lesz a' mi lesz. A' szegénység nálunk a' sok élés-adás, hordás miatt földhöz ragadott. A' Zabnak még csak a' magva-is alig ha ki-nem vész Országunkból a' szegénységre nézve; mert már hús mit veszenek; ha nem vet pedig, mit arat? A' ki mi nélkül el-lehet igyekezi pénzé tenni, és jó szabadó lovat venni. Itt szintén annyi a' Zúgalódó; mint az adóss ember. Az Uraságnak minden-félé kevesebb Irós-téztát látok az asztalán, mint más-kor; ki-ki gazdálkodik; de még sem sok vagyonya vann. — A' leg-rofszabb júhnak-is párja 14 n. forint. 1 véka aszszú-szilva 4 n. forint. 1 véka borsó 4 n. forint. “

Debretzen 12-dik Apr. „ Nálunk eddig a' marha-húsnak 1 póltra, ritkán volt 2 kr. az árra, most pedig 4 kr.; mellyet még az öregebb emberek sem értenek. A' Szalonnának fontja 14 kr. az hájnak 17 kr. — A' Törökbúzának köble 12 mártás — a' bornak tsebrí — az az 100 itze 12 vonás forint — de talám az Isten meg-bőviti; mert a' vetések nálunk igen szépek — kivált az Ófzi-vetések. — A'

szőlő és gyümölcs-fák is igen szépen fakadnak, tsak az ilyen más szerentséllenségektől örezze-meg. “

A' Szebeni Levelek semmit egyebet Erdélyből nem irnak, tsak ezt: — „Egy Tertzburgból vett Levél-szerint, a' jelen-való időben *Kimpalungában* 3000 rész-szerint Törökök, rész-szerint Arnótak vagynak három ágyukkal. — *Mavroyéni* maga-is a' maga Tábora mellett kíván az idén lenni, és *Tergoriflot* vállasztotta magának szállásul. — A' Moldovai Tudósítáfok-szerint az uj Török Hertzeg *Manolé Rasfet* által-állott az Oroszokhoz. — Tsak nem minden nap történnek az Oroszok és a' Törökök között apró tsatázások. — Gen. *Tököli*ről azt írják, hogy a' maga Táborával edgyütt Anatoliába már bé-szállott, és a' Georgiaiaktól hathatofon segítetik.

A' Horváth-orzági Tábornak Fő-hadi-szállásáról Karliatból az iratik April 11-dikén, hogy a' mint a' Környülállások vagynak, tsak alig ha az idén a' Hadi-tántz itt nem kezdődik-el előbbször Ezen h. 4-dikén *Szulyczevánál* bizonyos ágyu-szozatokot hallanak a' mi szélső-vigyázóink; melyet észre-vévén, hogy ez a' Törököknek jel-adások volna, mélyte őszve-jöven, bé-ütni szándékoznának — a' minthogy bizonyofon az-is vala tzeljök, hogy 3 külömböz Seregben a' szélen lévő és el-széledett *Likáner* Seregre üssentek, és annak leg-előbb szélső-vigyázatait el-vigyék, vagy le-vágják — az ugyan ezen szélen őrizeten álló Zászló-tartó *Karpon* tudtára adatá leg-ottan *Obester Frehlikhnek*, 'jki noha előre jó rendeléseket tett vala az ellent-állásra; még-is ugy
ellent

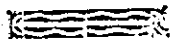

ellent nem állhatanak, hogy egy tsata után a' Törökök 69 ökröt és 600 juhokat el-ne hajtottanak volna. Ezen történetről való Tudósításra az idő-szerint való Fő-Vezér Báró *Vallis* Ur leg-ottan a' Szélekre indúla, és bővebb rendeléseket teve.

Svécia. A' melly meg-edgyezésnek Aktáit a' a' Papi, Lakósi és Parafzti Rendek már bé-vettek, azokat a' Nemesség ilyen következendő okokból nem akarja bé-venni: 1.) *ben* Mivel az 1772-béli igazgatásnak formája ezek által egészlen meg-váltótatik. 2.) Azok olly két értelmű szókkal vagynak írva, hogy a' leg-tágasabb értelemben vétethetnek. 3.) Némely azokban lévő dolgok magoknak ellent mondanak. 4.) Hogy az 1772-béli Igazgatás formája-szerint, a' Király magának szabadságot a' hadi-üzemre 's folytatásra nem vehet. 5.) Ugyan azonszerint nem áll a' Király szabadságában a' hivatalokra kedve-szerint Tiszteket rakni. 6.) Hogy a' Király a' Törvényes dolgokat ugy folytassa, a' hogy jónak itéli, az-is ellenkezik az Aktáknak azon tizikelyével, mely-szerint a' Királynak tsak két *votuma* vagyon. 7.) Közönségesen ezen Akták a' Nemesség Privilegiumait meg-rontják, melyeket a' vólt Királyok olly gyakor izben és maga-is 3-dik *Gustáv* 3 rendben helyben hagyott, és hitével meg-erősített. — Ezen okok Gróf *Douglástól* irattak, és Mártz. 16-dikán a' Nemefi Rendtől helybe hagyattak, hogy a' Királyhoz bé-adattassanak; ezt-is hozzá tévén, hogy valamig a' Király az igazgatás'-formáját változtatni szándékozik, mind-adddig az Országbeliek, az ő Felsége hűségére való esküvés alól, (*homagium*)

magokat fel-szabadúltaknak lenni tartják. → A' Parafzti Rendnek szó-szóllója hirtelen meg-halálozott, és lokak gyanakodtak az iránt, hogy méreg által lett volna halála, de fel-bontatván a' teste semmi jele a' méregnek nem láttzott; helyébe következett Szószóllónak *Andorfi András* Parafzt, a' ki leg-előben mind az 1772-béli Uralkodás-formájára mind az ujj meg-edgyezésnek Aktáira hitét le-tette, vagy meg-esküdött.

A' Téli-szállásaikból ki-mozdúlt Erdély-orzági Seregek, kik talám eddig a' vég-helységekből ki-mentek immár, és a' Pafusoknál táboroznak. Következő módon vagynak el-osztva és el rendelve: — A' Vulkáni Pafusushoz jönnek 2 Batallionok az első Oláh Regimentből, 2 Batallionok *Splényitől*, 1 *Eszterháziéből*, 2 *Belgiojzótól*; továbbá 2 *Divisio Toskána* Húzfárok, 1 *Divisio Szávoja* Dragonyofok, és egy Svadron Szabad-seregbéliek. A' *Veres-toronyi* Pafusushoz: 1 Batallion Oroszéből, 1 Batallion *Splényitől*, 1 *Batalion Alvintzitől*; 1 *Divisio Toskána* Húzfárok, 1 *Divisio* Dragonyofok és közel 500 Szabad-seregbéliek, rész-szerint gyalog, rész-szerint lóháton. — A' *Törtsvári* Pafusushoz: 2 Batallionok a' 2-dik Oláh Regimentből, a' kik az előbbi hartzra-keelésben a' *Kóburg* Hertzeg Seregénél valának. — A' *Tömösi* Pafusushoz: 1 Batallion Orosz-féle. — A' régi Romai Sántzhoz: 1 Batallion a' 2-dik Székely Regimentből. — Az *Ojtozsi* Pafusushoz: 2 Batallionok az 1-ső Székely Regimenttől. — A' többi 4 Svadron *Toskána* Húzfárok, 's annakutánna 10 Svadron Székely Húzfárok, 2 Svadron Dragonyofok, és

és Szabad-seregek a' most említett 5 Pafusokat fogják általmazni.

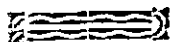
A' Horváth-oroszági Hadi-nép e' következő Seregre vagyon el-oztva: A' Generálmájor Bárd *Vallis* Urnak vezérlése alatt 4 vég-vidéki Táborig Batallionok, 4 vég-vidéki helység' Divisiók, annakutána 2 Szabad-seregek a' *Likáni* | és *Ottotsániak* vagynak. — A' Generálmájor *Slaun* 2 vég-vidéki Táborig Batallionokat, 4 vég-vidéki helység' Divisiókat, 1 Német 3-dik Battalions, 1 Szabad-sereget az első Bánáti Regimentből, továbbá 1 Svadron Húzárokat fog vezérelni. — A' Generál-májor *Klébek* Urnak Serege fog állani: 6 vég-vidéki Táborig Batallionokból, 2 vég-helyi Divisiókból, 1 Divisió Uláhnerekből, a' 2-dik Bánáti Regimentnek Szabad-seregeből, a' hegybéli katonaságból, és egy 3-dik Német Batallionból. — A' Generálmájor *Sindler* Serege léfzen: 6 Magyar és két Német Táborig Batallionok. — A' Generál-májor *Bubenhöfen* Serege: 3 Divisió könnyű lovasok, 3 Divisió Dragonyosok, és 2 Divisió Húzárok. — A' Károvtzi erőfésben maradnak: 1 Német 3-dik Batallion, 1 Divisió Húzárok, a' Reserva Pattantyusok, a' Pontonérok, és 2 Kompánis Sántz-ásók. Ezekből a' Seregeből áll az egész Táborig-Sereg, de még hozzájuk kapsolja magát a' *Brentáno* Generális Serege, ugymint 4 vég-vidéki Táborig Batallionok, 6 vég-helységet védelmező Divisiók, 1 Német 3-dik Batallion, és egy Svadron *Gréven* Húzárok.

Orosz-oroszág. *Petersburgban* a' közelebb múlt elztendőben 3268 fiú-gyermekek, 2936 leány-gyermekek,

kek, öszveséggel 6204 gyermekek születtek. Meghaltak 7505 személyek, tudillik 5529 férfiú és 2066 asszony-nembéliek. Öszve-esküdtettek 1319 párok.

Morva-országban a' múlt esztendőben első Jánártsól fogva utolsó Oktoberig 9157 öszve-esküvélek, 51839 születések és 39871 meghalázások számláltattak. A' Ts. K. Silésiában a' házafodtak száma 1753, a' születteké 8576, és a' megholtaké 6368. Ezen számlálás tsak 10 hónapokat foglal magában, mivel ennekutánna a' számlálás a' katonasztendőn Novemberen kezdődik.

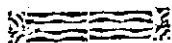
Török-ország. Febr. 22-dikén költ Konstantinápolyi Levelék-szerint a' Törökök nagyon munkálkodnak, hogy a' szöyetséges két Tsászári Udvarok ellen számos Hadi-ferget Táborba szállithassanak. Éjjel nappal folytattatik a' hajók építése, és mivel e' nem elég, még idegen hajók is vétettetnek. A' Török Hadi-ferg a' közel lévő táborozásban fokkal számolabb lészén, hogy sem tavaly vólt. A' Diván ez-eránt minden rendeléseket meg-tett, és a' tavaly nyert préda a' Bánáthban nagyon fel-lerkentette a' közembert a' hadakozásra. Akkora öztön a' Táborba-kelesre, hogy külömbb-féle helyeken a' Sergek közt villongások támadtanak az eránt, kit illelsen az elsőség a' hadba menni. Az esméretes *Kara Ozman Oglu*, a' ki fok jószágokat és az *Iszmiri (Szmyrnai)* pamukkal való kereskedéssel egyedül bir, a' fényes Portától paantsolatot vett, hogy 7, 8-ezer embereket küldjön a' hadba. Hasonló parantsolat küldetett az Erzenumi igazgatónak Turkomanniába. Mind a' ketten azt felelték, hogy a' parantsolatnak eleget tenni

tenni akarnak, és azonkívül mindedgyik 24000 szá-
bad katonákból álló Serget állítani. Mindazáltal
nem egyeránt nagy ezen buzgóságos indulat, sőt
inkább némely Tarmányok tellyefséggel nem akar-
nak legénységet a' Táborba küldeni. — A' *Rájsz Ef-
fendi*, a' ki egy időtől fogva betegeskedett, ismét
meg-épült és az Udvarnál meg-jelent. Ezt a' férj-
fiút közönségesen szereti minden, és az ő bolts rend-
szabásai által a' Divánban olly edgyefség Uralkodik,
melynek példája az előtt nem láttatott. Észre-ve-
hető mostan, hogy a' nem régenten történt válto-
zás a' *Kajmakánnal*, a' Nagy - Vezérnek munkája
vala, a' kinek szándéka volt, olyan személyt ezen
póltzra állítani, a' kire nagyobb bátorsággal bizhat-
ná parantsolatjainak el-követését. Az említett *Kaj-
makánnak* le-tétele után nem következett tehát az
a' változás, mellyet némely személyek ígértek ma-
goknak. — Minekutánna a' Seráskier és a' Rumé-
liai Basa, *Szuleyman Basa*, a' ki a' Sergeket körül-
belől Belgrádban igazgatta, Novemb. 21-dikén a'
R. Tsászári Vezérekkel kötött fegyver-szünet után a'
Nagy - Vezértől minden méltóságaitól meg-fofztatta-
tott és Rhodusba számki-vetésbe küldtetett. Ez a'
Szuleyman Basa a' háborunak támadása előtt *Rájsz
Efffendi* volt, és ő, meg a' Nagy - Vezér voltak az
elsők, a' kik az Oroszokkal való Békefséget fel-
bontották. — A' Spanyol Kurir, a' ki Jan. 15-dikén
Konstántzinápolyból el-indult vala, valamely Ven-
dég-fogadó-házban Bosniában mindenétől meg-fofz-
tatott. A' Levél-táska el-veszett, és azzal edgyütt
fok Levelek, mellyeket a' fő Városban lévő idegen
Minillerek ezen alkalmatofsággal küldötenek vala.

A Bónáttól Mártz. 31-dikén. A' V. Alvintzy gyalog Regementje hónap Aradra útnak indul, April. 3-dikán Lánglód, 5-dikén Stáin. Ezen 3 Regementek az ő igazgató Vezérjekkel Generálmajor Khül Báróval Vájszkirkhennnek mennek. Lugos tájékáról 8 Batallionok Szuppánekre mennek, melyek közzül 4-dikén az Allion-hegyét fogják védemezni. Veretz és Vájszkirkhen közt 8 Magyar Batallionok állanak immár.

Hírlésó jegyzések. Éppen ezen órában, a' mi dőn szinte Leveleinket végezzük; azt a' hirt hozák, hogy ő Felsége tegnap dél-után megint roszfzabbúl kezdett volna lenni. — *Leopold* Hertzeg már bizonyoson Bétsbe jövő útjában vagyon, noha kedves Hertzegnéjét igen nyavallyás állapotban hagyá-el magától. — Némellyek Bétsben már kezdték a' Békefséget ki-trombitálni; de ennek egyedül való fzerző oka tsak a' jelen-való szomorú környülállás, azért mig a' hadi-készületek meg-nem szűnnek, addig nem hiszünk a' Békefségnek: annál-is inkább, mivel már az apró tsaták minden felé kezdődnek. — Már most azt beszélik, hogy a' Bétsben múlatazó Spanyol Követ bizonyos Tudólitást vett volna Konflántzinápolyból, hogy a' Porta már meghatározta volna magában, hogy a' Spanyol Udvar' minapi jovallása és fel-tételei-fzerint munkába végye a' Békefséget. Némelyek Bétsben edgyért százba fogodnak; hogy a' békefség nem mefzfe-vagyon. — A' Kurirok ugyan meg-szűnés-nélkül mennek és jönnek, mely jele a' békefség munkájának; de Krim és Otzakov-nélkül még tsak meg-fem akarja gondolni a' Porta,

Porta, hogy békéljék, és így még is tsaták fognak kezdődni. — A' Zemlini Levelek azt mondják, hogy a' Belgrádi tzél-is egészszén el-halगतott, és már azt-is kezdték Zemlinben beszélni, hogy a' Törökök minden órán - ki, mi pedig bé-fognának Belgrádba minden puska-szó-nélkül költözni; de ez annál hitelt fellyül múlóbb vélekedés, mennél bizonyosabb az, hogy a' Törökök szüntelen gyűnek öszve ezen a' Környéken, és Belgrádnak erősítésétől meg-nem szűnnek. — Gen. *Venkháim* Vezérlése alatt már a' Lugosi Tábor ki-szállott. — Gróf *Potoki* a' Muzkákhoz által-szökött a' Lengyelektől, és a' Tsásfnétól, *Satisfactiót* kér a' Lengyelekre; de mi még ezen Tudósításnak sem fokot hiszünk.

Ukrániából. Szóról szóra ezt olvassuk egy Levélből: „Már most bizonyosan tudjuk, hogy H. *Potemkin* lett legyen az, ki olly sok ezer fegyvereket és Kardakat küldett Lengyel-országba, hogy az Ukrániái Parasztak magokat a' Lengyelek ellen óltalmazzák. Ezek a' fegyverek mind azok valának, mellyeket Oszakovnál a' Törököktől prédában kapott vala *Potemkin*; de ezen szándék igen tsufolon sült-el; mert a' Lengyelek ezen fegyver-költötetést előre észre-vévén útját állották, és mind el-vették. Ukrániában félelmes környülállások vannak: Itt tsak egy ször-szál közti a' szomorú belső zenebonának: a' Jobbágyok a' magok Urak ellen gyuladtak; mire kézsőbb pedig a' Paraszt ennél, tsak leg-kissebb módot láthassan benne. Illyenek szoktanak többnyire lenni az ollyotén Nemzetek, kik között nagy Urak nintsenek, és tsak az ő edgyűgya nagyra vágyó Paraszt *Popái* a' tanáts adók.